

Motion till riksdagen 2005/06:L261

av Ulf Holm m.fl. (mp, -)

Barns fordonsskulder

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om författningsförslag för att befria barn från skulder som uppkommit genom att förmyndare låtit registrera fordon på dem.

Skälen till förslaget

Omyndiga skuldsätts på många olika sätt. Ibland på grund av deras eget agerande, ibland på grund av andras agerande. Nästan 6 000 barn finns registrerade hos kronofogdemyndigheterna för skulder. Den största andelen är skadeståndsskulder på grund av brott, den näst största anledningen är obetalda skatter och avgifter som hänför sig till barns innehav av tillgångar. Skulder relaterade till barns innehav av fordon – oftast obetalda felparkeringsavgifter och obetald fordonsskatt – uppgår till cirka 5 miljoner kronor.

Att vara skuldsatt och ha betalningsanmärkningar är en mycket dålig start på livet för den unge, som får svårt att teckna hyresavtal, telefonabonnemang eller att få kredit. Det kan till och med uppstå svårigheter för den unge att bli anställd. Till detta kommer den allmänt negativa inverkan som skuldsättning har för den unges liv och leverne.

Det är enligt Miljöpartiet de grönas mening i detta sammanhang särskilt angeläget att uppmärksamma de fall där den unges skuldsättning orsakats av föräldern. Det kan handla om att föräldern parkerat bilen fel (som föräldern registrerat barnet på), att föräldern underlåtit att betala skatter hänförliga till fordonet (exempelvis den så kallade trängselskatten i Stockholms kommun eller sedvanlig fordonsskatt) eller att föräldern underlåtit att betala privata konsumtionsskulder, som beror på innehavet av fordonet. Enligt uppgifter från Vägverket är över 4 000 barn registrerade som ägare till 5 000 fordon. Betydande skäl talar för att det absoluta flertalet av dessa barn inte är de verkliga ägarna till dessa bilar, utan att det handlar om bulvanförhållanden där barnet utåt sett är den som drabbas av skulder, som har anknytning till fordonet.

Fel! Okänt namn på

Vi anser det vara djupt otillfredsställande att denna skuldsättning kan ske och vill att några enkla åtgärder skall vidtas för att föräldrarna – inte barnen – skall betala de skulder som uppkommit på grund av föräldrarnas användande av de fordon de skrivit över på sina barn.

Den aktuella frågan behandlades av riksdagen 2003/04 och lagutskottet uttalade därvid (bet. 2003/04:LU20) bland annat att frågan var angelägen och att lagstiftningen oundgängligen måste skydda barn från att utnyttjas ekonomiskt och hamna i skuldfällor. Med tanke på pågående beredningsarbete i Regeringskansliet avslogs dock framställda motionsyrkanden.

Utredningen om förmyndare, gode män och förvaltare har därefter avlämnat sitt betänkande Frågor om förmyndare och ställföreträdare för vuxna (SOU 2004:112) och har i detta behandlat de frågor som berörs i denna motion. I de delar där regeringen kunnat fatta beslut om förordningsändringar har så skett men i de delar där lagstiftning krävs har ännu inget skett.

Riksdagen har ånyo behandlat frågan (2004/05:LU10) och bekräftade då att frågan var angelägen och uttalade: ”Som tidigare redovisats kommer utredningsbetänkandet att bli föremål för vidare beredning inom Regeringskansliet. Utskottet utgår från att regeringen inom ramen för detta arbete gör en heltäckande översyn av problematiken med skuldsatta barn.” Ännu har inget hänt och enligt uppgift har inte regeringen för avsikt att avge någon proposition under detta år heller.

Lagen om trängselavgift är sedan länge beslutad och kommer att tillämpas genom det så kallade stockholmsförsöket från och med den 3 januari 2006 till och med den 31 juli 2006. Trängselavgiften kommer att påföras ägaren till bilen och om ingen lagstiftningsåtgärd vidtas, så kommer ett flertal barn oförskyllt att påföras denna skatt. Ett så uppenbart skattefusk måste bekämpas. Möjligheterna att retroaktivt befria barnen från betalningsskyldighet torde väl finnas för tid därefter, men inte möjligheten att retroaktivt påföra förmyndarna den avgift de rätteligen borde ha betalat själva.

Vi anser därför att de förslag som Utredningen om förmyndare, gode män och förvaltare lämnat i sitt betänkande Frågor om förmyndare och ställföreträdare för vuxna (SOU 2004:112) skall genomföras snarast möjligt. Det handlar om att ändra lagen (2001:558) om vägtrafikavgifter så att bestämmelserna om ägare i den lagen tillämpas på förmyndaren när en omyndig person äger eller innehar ett fordon. Därtill kommer att kompletterande ändringar behöver ske i förordningen (2001:650) om vägtrafikregister. Härigenom blir förmyndaren ansvarig för de kostnader som är förknippade med fordonsinnehavet.

Stockholm den 29 september 2005

Ulf Holm (mp)

Mona Jönsson (mp)

Karin Svensson Smith (-)

Ingegerd Saarinen (mp)

Jan Lindholm (mp)